

Република Србија
Привредни апелациони суд
3 Пж 1467/16
20.07.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Александре Поповић, председника већа, судије Младена Николића и судије Драгољуба Јанковића, чланова већа, у правној ствари тужиоца „Porsche Mobility“ ДОО Београд, ул. Зрењанинаки пут бр. 11, чији је пуномоћник Миломир Тирић, адвокат из Београда, ул. Булевар Краља Александра бр. 300, против туженог Друштво за штампарску и издавачку делатност „М.С. Меркур“ ДОО у ликвидацији Београд, ул. Аврама Петронијевића бр. 22, чији је пуномоћник Снежана Милићевић, адвокат из Београда, ул. Аврама Петронијевића бр. 22, ради дуга, вредност предмета спора 757.801,43 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду 38 П 2687/13 од 28.12.2015. године, у седници већа одржаној дана 20.07.2016. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Привредног суда у Београду 38 П 2687/13 од 28.12.2015. године у ставу II, V и VII изреке.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца да му тужени накнади трошкове жалбеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Привредног суда у Београду 38 П 2687/13 од 28.12.2015. године у ставу I изреке укинута је решење о извршењу на основу веродостојне исправе овог суда Ив 3075/2013 од 18.03.2013. године у обавезујућем делу. У ставу II изреке обавезан је тужени да плати тужиоцу износ од 232.805,41 динара на име главног дуга са законском затезном каматом од 14.03.2013. године па до исплате. У ставу III одбијен је тужбени захтев да тужени плати тужиоцу законску затезну камату на износ од 232.805,41 динара од 22.12.2012. године до 13.03.2013. године. У ставу IV изреке одбијен је тужбени захтев да тужени плати тужиоцу 77.937,70 динара на име главног дуга са законском затезном каматом од 22.12.2012. године до исплате. У ставу V изреке обавезан је тужени да плати тужиоцу 447.058,32 динара на име накнаде штете са законском затезном каматом од 16.03.2015. године до исплате. У ставу VI изреке одбијен је тужбени захтев да тужени плати тужиоцу законску затезну камату на

износ од 447.058,32 динара од 22.12.2012. године до 15.03.2015. године. У ставу VII изреке одлучено је о трошковима поступка и они су досуђени тужиоцу.

Наведену пресуду тужени побија благовременом жалбом у ставу II, V и VII изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, наводећи да је првостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 12. Закона о парничном поступку. Суд је у ставу II изреке обавезао туженог на исплату главног дуга од 232.805,41 динара са каматом на име закупнине, упркос чињеници да је важност уговора о закупу возила истекла његовим раскидом од 25.07.2011. године, а да се наведени износ односи на период од фебруара 2012. године до децембра 2012. године, док је у образложењу навео да се неплаћена закупнина може тражити све док је уговор о закупу на снази, те овакав закључак суда противречи разлозима пресуде у II ставу изреке, јер досуђени износ тужиоцу не представља накнаду за неовлашћено коришћење возила, већ износ фактурисане закупнине након раскида уговора о закупу возила. Истакао је да је суд прекршио и одредбу чл. 576. Закона о облигационим односима, с обзиром на то да након истека последње регистрације 07.12.2010. године тужени није могао да употребљава возило у саобраћају, те се ради о недостатку такве природе који је онемогућавао употребу закупљене ствари, те је изостала и корист од употребе. Даље је навео да је у ставу V изреке суд неосновано обавезао туженог на исплату износа од 447.058,32 динара на име накнаде штете са каматом, те да су разлози о битним чињеницама нејасни и противречни. Суд није дао јасне разлоге зашто се определио за варијанту налаза вештака у односу на обрачун неамортизоване вредности возила на дан 21.12.2012. године, а не за варијанту обрачуна неамортизоване вредности возила на дан 07.12.2010. године. Како је тужилац имао право на фактурисање закупнине до дана раскида уговора, суд не даје разлоге о тој чињеници као одлучној приликом утврђивања претрпљене штете, што потврђује да изрека пресуде у побијаном делу противречи сама себи, изреци пресуде у II ставу и изнетим разлозима. Истакао је да је због битне повреде одредаба парничног поступка чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, што је имало за последицу погрешну примену материјалног права, те да је суд погрешно применио одредбе чл. 219., као и одредбу чл. 567. Закона о облигационим односима.

Одговором на жалбу тужилац је оспорио жалбене наводе туженог, наводећи да је жалба неоснована и паушално изнета. Навео је да је пресудом првостепеног суда јасно утврђено и образложено да су странке биле у уговорном односу по основу уговора о закупу и општих услова пословања који чине саставни део наведеног уговора, правилно је утврдио чињенице и применио материјално право када је утврдио да све док купац користи закупљену ствар дужан је да за тај период плати закупнину. Суд је утврдио и да је тужени наставио да употребљава закупљену ствар и након раскида уговора, те у том случају тужени тужиоцу мора да накнади корист коју је имао од коришћења предмета закупа. Тужени није доказао да је престао да користи предмет закупа, нити је извршио његов повраћај, те је суд правилно утврдио да је тужилац претрпео штету у висини вредности возила. Током поступка тужени није доказао да је обавестио тужиоца као власника возила о наводној крађи предмета закупа, те је својим непоступањем нанео штету тужиоцу. Предложио је да суд жалбу туженог одбије и да туженог обавезе да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка.

Испитујући побијану пресуду, на основу одредбе чл. 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог неоснована.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредбе чл. 374. ст. 2. тач. 1.-3., 5., 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Пресуда у ожалбеном делу није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју тужени неосновано жалбом указује.

Неосновани су наводи жалбе да закључак суда да се закупнина може тражити све док је уговор о закупу на снази противречи разлозима пресуде у II ставу изреке, јер досуђени износ тужиоцу не представља накнаду за неовлашћено коришћење возила, већ износ фактурисане закупнине након раскида уговора.

Наиме, првостепени суд је дао јасне разлоге доношења одлуке у ставу другом изреке и закључио да након раскида уговора о закупу тужилац има право на накнаду за коришћење возила, те да тужени, на основу одредбе чл. 219 Закона о облигационим односима дугује тужиоцу накнаду за употребу возила без правног основа.

Неосновани су и жалбени наводи туженог да одлука у ставу V изреке противречи изведеним доказима у поступку, те да су разлози о битним чињеницама нејасни и противречни, с обзиром на то да суд није дао јасне разлоге зашто се определио за варијанту налаза вештака у односу на обрачун неамортизоване вредности возила на дан 21.12.2012. године. Наиме, суд је дао разлоге због којих је прихватио наведену варијанту налаза. Како током првостепеног поступка тужени није доставио доказе да је крађу пријавио полицији, нити да је тако настала штета наплаћена по основу осигурања за случај крађе, вештак је вредност возила обрачунао рачунајући неамортизовану вредност возила на дан 21.12.2012. године као последњи дан обрачуна накнаде за коришћење возила, уз одбитак амортизације до дана израде налаза. Вештак је извршио процену у складу са уобичајеном методологијом која се користи у случају крађе и утаје возила, односно проценио вредност возила према каталогу Ауто Мото Савеза Србије који је важио у тренутку израде налаза, што је и првостепени суд јасно навео у својим разлозима за доношење одлуке о накнади штете и њеној висини.

Утврђено чињенично стање у конкретном случају се не може побијати, будући да се ради о пресуди донетој у спору мале вредности, а све у складу са одредбом чл. 479. ст. 1. Закона о парничном поступку, која прописује да се пресуда или решење којим се окончава парница у поступку о споровима мале вредности може побијати само због битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. овог Закона и због погрешне примене материјалног права.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац и тужени су били у уговорном односу на основу Уговора о закупу бр. 55091 од 18.11.2008. године, према коме је тужилац као закуподавац предао туженом као закупцу возило VW POLO 1.2 TRENDLINE, година производње 2008., у трајању од 60 месеци, са максималном годишњом километражом од 70.000 км, уз накнаду за више пређену километражу, са износом месечне закупнине од 333,61 CHF у динарској противвредности према продајном курсу „Raiffeisen Banke“ АД Београд на дан обрачуна, да саставни део уговора представљају општи услови пословања, обрачун закупнине – трошкова и план отплате закупнине, да је уговор о закупу раскинут 25.07.2011. године, да је возило које је било предмет уговора о закупу

предато у државину туженом дана 20.11.2008. године, те да тужени никада није извршио повраћај предмета закупа тужиоцу. Првостепени суд је утврдио из налаза судског вештака да тужилац као закуподавац потражује неплаћени износ закупнине у износу од 232.805,41 динара, као и исплату износа од 447.058,32 динара на име накнаде штете која је причињена тужиоцу.

Према разлозима пресуде, из садржине уговора о закупу и општих услова пословања произилази обавеза туженог као закупца да плаћа закупнину у роковима одређеним уговором, те да се неплаћена закупнина може тражити све док је уговор о закупу на снази. У конкретном случају, како након раскида уговора дана 25.07.2011. године тужени није предао возило тужиоцу, нити је доказао да је престао са његовим коришћењем, тужилац има право на накнаду за коришћење возила до 21.12.2012. године, до када је туженом фактурисао закуп, и то на основу одредбе чл. 219. Закона о облигационим односима, с обзиром на то да се ради о употреби туђе ствари без правног основа. Из наведених разлога и код тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у ставу II изреке обавезао туженог да плати тужиоцу износ од 232.805,41 динара на име главног дуга са законском затезном каматом почев од 14.03.2013. године па до исплате.

Правилан је закључак првостепеног суда да је тужени у обавези да тужиоцу исплати утужени износ на име употребе туђе ствари у своју корист.

Наиме, чл. 219. Закона о облигационим односима је прописано да када неко употреби туђу ствар у своју корист, ималац може захтевати, независно од права на накнаду штете или у одсуству исте, да му лице које је неовлашћено користило, накнади корист коју је имао од њене употребе. Чланом 12.2.1. Општих услова пословања, који чине саставни део уговора о закупу закљученог између тужиоца и туженог, предвиђено је да закуподавац може препорученим писмом с повратницом обавестити закупца о раскиду уговора између осталог и у случају да закупца потпуно или делимично касни са плаћањем рате закупа или са плаћањем других доспелих потраживања из уговора и упркос опомени не испуни своју обавезу у накнадно остављеном року од дана пријема друге опомене у складу са општим условима пословања. Будући да је тужилац раскинуо уговор о закупу у складу са општим условима пословања, из разлога неплаћања закупнине, што током првостепеног поступка тужени није спорио, првостепени суд је правилно закључио да је тужени након 25.07.2011. године наставио да користи предметно возило без правног основа, те да у смислу цитираног чл. 219. Закона о облигационим односима, дугује тужиоцу накнаду за коришћење возила, у висини закупнине одређене уговором о закупу, с обзиром на то да је тужилац лице чија је основна делатност давање возила у закуп трећим лицима, те да му је на овај начин као власнику ствари онемогућена њена употреба. Неосновани су жалбени наводи туженог да је због истека регистрације и необнављања полисе осигурања изостала корист од употребе наведене ствари, те да тужени као закупца није могао да накнади тужиоцу корист коју није остварио. Ово из разлога, што је одредбом чл. 4.1. Општих услова пословања предвиђено да за све време трајања уговора, као и у периоду док је предмет закупа у државини закупца предмет закупа мора бити осигуран уговором и полисом осигурања која гласи на име закуподавца. Закупац се обавезао да ће за све време трајања уговора све до повраћаја предмета закупа и намирења свих обавеза из уговора о свом трошку, а на име закуподавца закључити уговор о обавезном осигурању од ауто одговорности са допунским осигурањем путника, потпуно каско осигурање возила са укљученим ризиком крађе и утаје, као и да осигурање од лома за радне уређаје на возилу, односно за возило у целини, као и да ће благовремено плаћати премије осигурања. Из

наведеног произилази да чињеница да тужени није испунио своју уговорну обавезу и платио полису осигурања, на начин који је предвиђен општим условима пословања тужиоца, при чему није вратио предмет закупа тужиоцу, нити пријавио крађу предметног возила, није од утицаја на право тужиоца да захтева исплату накнаде на име неовлашћене употребе туђе ствари.

Првостепени суд је у разлозима одлуке донете у ставу V изреке правилно закључио да је тужилац претрпео штету у висини вредности возила које је било предмет уговора о закупу и које му није враћено у државину, те да је тужени одговоран за наведену штету, јер је она произашла из његових пропуста да извести тужиоца о крађи возила, да поднесе пријаву крађе Полицијској станици и да о томе уз примерак поднете кривичне пријаве обавести тужиоца, имајући у виду да је ова обавеза туженог дефинисана чл. 11.3. Општих услова пословања, те је тиме онемогућио тужиоца у остваривању права из осигурања. Правилан је закључак првостепеног суда да тужилац у овом конкретном случају има право на накнаду штете, с обзиром на то да је одредбом чл. 11.3. Општих услова пословања предвиђена обавеза туженог као закупца да у случају крађе предмета закупа без одлагања поднесе пријаву крађе најближој Полицијској станици и да о томе уз примерак поднете кривичне пријаве обавести закуподавца. Тужени током поступка није доставио доказе суду да је извршио своју уговорну обавезу, нити да је пријавио крађу возила, како Полицији, тако ни тужиоцу, те је првостепени суд правилно закључио да је тужени одговоран за насталу штету, према чл. 154. Закона о облигационим односима, с обзиром на то да између његовог пропуста да штету пријави и настале штете постоји узрочна веза, која се огледа у немогућности тужиоца да штету наплати на основу уговора о осигурању, с обзиром на то да је последња полиса осигурања истекла дана 20.11.2013. године. Самим тим, тужени је у обавези да тужиоцу накнади износ настале штете у висини вредности украденог возила.

Правилна је и одлука о трошковима првостепеног поступка, донета применом одредби чл. 153., 154. и 164. Закона о парничном поступку, а трошкови су одмерени правилном применом важеће Адвокатске тарифе.

Из наведених разлога, Привредни апелациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, применом одредбе чл. 390. Закона о парничном поступку.

Суд је одбио захтев тужиоца да му тужени накнади трошкове жалбеног поступка на име састава одговора на жалбу и судске таксе, с обзиром на то да се ради о процесној радњи чије је предузимање на основу одредбе чл. 380 ст 1 Закона о парничном поступку у диспозицији противника жалбе, те ови трошкови не спадају у трошкове потребне ради вођења парнице у смислу чл. 154 ст 1 Закона о парничном поступку. Из наведених разлога, одлучено је као у ставу другом изреке.

МН/КМ/ЈВ

Председник већа – судија
Александра Поповић с. р.

За тачност отправка